

Dąbrowa Stara_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	międzychodzki	
Gmina	Kwilcz	
Miejscowość	Dąbrowa Stara	KWI_DĄB

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	04.11.2013	Miejsce wykonania	dom informatorki
Czas trwania	01:33:30	Forma i wielkość	Plik audio 128 MB
Przeprowadzający	P.B.	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
KWI_DĄB_001	K	84 lata		
KWI_DĄB_002	K	brak danych		córka informatora

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	Brak informacji.
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	KWI_DĄB_001 nazywają do Żwirowni droga, jak ktoś ma do nas trafić to musi jechać do żwirowni.
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	Brak informacji.
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głązów narzutowych)	Brak informacji.
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	Brak informacji.
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	KWI_DĄB_001 tutaj legendy to nie ma.
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne	
1.	<p>św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)</p> <p>KWI_DĄB_001 W górach były wróżby a tutaj nie.</p>
2.	<p>św. Marcina/11 listopada</p> <p>KWI_DĄB_001 Pieką rogale z makiem, a najlepiej pączki piekę ze swoimi powidelkami w środku i cukrem się obsypie.</p>

3.	Adwent	KWI_DĄB_001 ja tu do kościoła nie chodzę, słucham w radio mszę.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	KWI_DĄB_001 Tutaj nikt się nie przebierał, na Mikołaja paczek tak nie dają. KWI_DĄB_002 dzieci nasze zawsze wystawiały buty.
5.	Wigilia	KWI_DĄB_001 Na Gwiazdora to dawają paczki. KWI_DĄB_002 Gwiazdor przychodził przebrany KWI_DĄB_001 Choinka musi być w każdym domu, my mamy ładną do samej powały. Muszą być na stole pierożki, kluski z makiem i bułka z makiem i mleko, ryby, karpie i różnych nakupią, fasolka z kapustką i sama kapustka nie okraszona. Stół wielki rozłożą, ładnie nakryją, trochę gałązek i ja sobie trochę pogram na organach. Opłatek to ja najstarsza rozdaję, się łamiemy opłatkiem. Żeby wszyscy domownicy byli zdrowi, żeby nikt nikomu nic nie zrobił. KWI_DĄB_002 musi być sernik, makowiec.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	KWI_DĄB_001 To w domu, ale nieraz córka z Gorzowa przyjedzie.
7.	Sylwester/Nowy Rok	KWI_DĄB_001 Furtki wyrzucają gdzieś na ogród, wtedy rano szukają i się śmieją. KWI_DĄB_002 tort jest w sylwestra i na Nowy Rok, bo mąż ma imieniny Sylwester.
8.	Trzech Króli	KWI_DĄB_001 Tu nie chodzą przebrani TK, to jest za mała wioska.
9.	Kolędnicy	KWI_DĄB_001 kolędników też nie ma.
10.	MB Gromniczej	KWI_DĄB_001 Gromnica jest bardzo ważna. Bo nawet jak bardzo chory człowiek, a jak gromnicę weźmie do ręki, to Matka Boża uratuje. W czasie burzy się zapalało gromnicę, no przecież! i tu i u góry.

11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Brak informacji.
12.	Topienie Marzanny	Brak informacji.
13.	Środa Popielcowa	KWI_DĄB_002 przyczepialiśmy sobie kiedyś woreczki z popiołem, teraz już nie. Teraz to się idzie do kościoła i tyle, że ksiądz posypie głowę.
14.	Śródpoście	KWI_DĄB_001 Potrawy w post, co tu dużo jeść, to klusków się zrobiło, masło się roztopiło, cebuli się nakroiło i się polało.
15.	Niedziela Palmowa	KWI_DĄB_002 my idziemy z palmą do kościoła, poświęcimy i kładę sobie na okno. Żywa taka z drzewa. Kładę na okno, bo mówią że w razie burzy mieć palmę poświęconą.
16.	Triduum Paschalne	Brak informacji.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	<p>KWI_DĄB_002 my koszyczki święcimy przed krzyżem, tam zanosimy, ksiądz przyjeżdża i święci. A kiedyś tu w domu u nas święcił. Wszyscy przynieśli z całej wioski koszyczki a my zastawialiśmy cały stół.</p> <p>W koszyczku szynka swojska, kielbasa, sól, musztarda, placek jakiś, babka te malutkie, jajka pomalowane córka taką farbę kupi, baranek z masła, cukierki.</p> <p>Śniadanie jest po rezurekcji. Przyjeżdża zawsze siostra z Gorzowa na śniadanie, i tak wspólnie, ona coś przywiezie i my coś zrobimy. Ze 4-5 jajek poświęcimy, żeby każdy zjadł połówkę.</p> <p>Jak zajac przychodził to robili sobie dzieci ze sianka gniazdo, gdzieś na dworze albo w domu.</p> <p>Teraz gotujemy żur, kiedyś mama nie gotowała. Siostra przywiozła babkę mazurki.</p> <p>Robimy tort, obojętnie jaki, sernik, drożdżowy musi być.</p>
18.	Poniedziałek Wielkanocny	Brak informacji.
19.	Zielone Świątki	KWI_DĄB_002 teraz nie dekorują, kiedyś to dekorowali paprociami.

20.	Boże Ciało	KWI_DĄB_002 to brzoškami dekorowali. Kiedyś tu dekorowaliśmy, a teraz już nie. Jak idzie procesja w Kwilczu, to tam wystawiają obrazy i stroją, a kiedyś to stroili wszędzie nawet po tych wioskach.
21.	św. Jana	KWI_DĄB_002 tu nic nie ma.
22.	MB Zielnej	KWI_DĄB_002 robimy te trzy wianki. przez cały rok sobie wiszą.
23.	MB Siewnej	KWI_DĄB_002 robimy bukiet z kłosami z kwiatkami. I kładę zawsze miętę żeby mieć na herbatkę KWI_DĄB_001 trochę sobie nogę moczyłam, ona pomaga i zwierzętom i człowiekowi.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	KWI_DĄB_002 kiedyś tak nie stroili dużo jak teraz. Kiedyś nie mieli takich ładnych pomników. Tylko się świerk nakładło ładnie na całym i jakieś kwiaty i znicze, kiedyś były odkryte, to się tak kurzyły.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.

Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe

1.	Narodziny i chrzest	KWI_DĄB_002 dziecko rodziło się kiedyś przeważnie w domu, ja, brat się urodził w domu. Kiedyś nie wolno było wychodzić z dzieckiem przed chrztem na dwór. Na chrzestnych wybierało się przeważnie z rodziny najbliższej. Kiedyś to jak był chłopiec, to dawali imię ojca, a jak córka to imię matki.
2.	Ślub i wesele	KWI_DĄB_002 Kiedyś było w piątek, a teraz robią sobie Purtelam tydzień przedtem, bo to się człowiek nie wyśpi. Pamiętam jak nam do drugiej siedzieli,, jeszcze z muzyką przyszli. Potłukli szkło, potem przyjdą do domu, się bigos ugotowało, kielbasę, bo się świnie zabiło i placek tam był i

		<p>gorzała. Ale my się nazamiatali tych butelek!</p> <p>My kiedyś mieliśmy wesele w domu, to wszystko musieliśmy powynosić, wszystkie meble.</p> <p>Kiedyś poprawiny były za tydzień, a teraz robią na drugi dzień.</p> <p>Po tygodniu były, znowu trzeba było od nowa wszystko szykować. to ja tak miałam, 38 rocznicę będziemy już mieli.</p>
3.	Śmierć i pogrzeb	<p>KWI_DĄB_002 jak zmarły leżał w domu, to przychodzili na różaniec, Jak dziadek nasz zmarł, to tu na środku leżał, trzeba było wszystko wynieść. Leżał w trumnie tu. Potem ksiądz tu przyjechał i pomału jechali aż do kościoła na bryczce.</p> <p>Teraz też się spotykają na różaniec, ale w kaplicy koło kościoła.</p>
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
	Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa	KWI_DĄB_002 tu nie ma.
	Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy	<p>KWI_DĄB_002 to z gór, mama takie dziadki gotowała.</p> <p>KWI_DĄB_001 to się ugotuje pyry i mąki, trochę się zagotuje KWI_DĄB_002 i tak w koło garnka się je pozbiera. Potem się cebulkę usmaży z boczkiem i się poleje. Bardzo dobre to jest.</p>
III. Tradycje rękodzielnicze		
	Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych	<p>[Informatorka KWI_DĄB_001, amatorsko zajmuje się malowaniem obrazów o różnej tematyce.</p> <p>Parę lat temu wystawiała swoje obrazy na wystawie w Sierakowie.</p> <p>Gra na organach oraz pisze wiersze.]</p> <p>KWI_DĄB_001 z 60 lat już maluję. Ja zawsze lubiłam rysować. Zapamiętałam jak się farby miesza, bo to lubiałam.</p> <p>Trochę w Szczawnicy się nauczyłam</p> <p>KWI_DĄB_002 w szkole mama trochę zaczęła a potem już przestała.</p> <p>KWI_DĄB_002 Syn uczył się grać, kupili organy. Syn potem</p>

	<p>wyjechał do Anglii i mama potem zaczęła grać i tak se gra. Wystawiała się w zamku w Sierakowie, w Kwilczu chyba na dożynkach. Potem zachorowała i przestała. Dużo już powydawała obrazów. Kwiaty przede wszystkim. Kiedyś inne malowała, i koniki, nieraz z jakiejś kartki.</p>
--	--

IV. Przejawy religijności tradycyjnej

1.	Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)	<p>KWI_DĄB_002 są krzyże takie przydrożne, Pod krzyżem jest święcenie koszyczków.</p> <p>Kiedyś były modlitwy majowe, a teraz nie ma. Bo ci młodzi nie idą, starsi już poumierali, to nie chodzą. Parę lat temu jeszcze chodziliśmy.</p> <p>Teraz byliśmy w Kubowie o urodzaje się modlić. Ksiądz przyjeżdża, bo tu za mało jest tych ludzi.</p> <p>U nas jest krzyż jak się jedzie do Kwilcza. Kapliczek u nas nie ma.</p>
2.	Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródła)	Brak informacji.
3.	Święte figury, obrazy, rzeźby	Brak informacji.
4.	Miejsca kultu religijnego	Brak informacji.
5.	Lokalne tradycje pielgrzymowania	<p>KWI_DĄB_002 córka co roku szła pieszo do Biezdrowa. Do Rokitna, tam jest taki kościółek. My nawet do Rokitna jechaliśmy w tym roku rowerami z różańca.</p>
6.	Lokalne odpusty	KWI_DĄB_002 jest odpust na św. Michała i na MB Szkaplerznej, to chyba w lipcu.

V. Lokalne uroczystości i obchody świeckie

1.	Dożynki	<p>KWI_DĄB_002 są dożynki wiejskie, ja w tym roku niosłam wieniec. W świetlicy robimy wieńce. Teraz my I miejsce dostali, nasz wybrali. I aparat jeszcze wylosowaliśmy za to. Ten wieniec sobie do gminy zabrali.</p>
----	---------	---

		Gminne są też. Jak na gminnych żeśmy byli, niosłam wieniec, było bardzo ładnie.
2.	Dni gminy/wsi	Brak informacji.
3.	Lokalne festyny	Brak informacji.
4.	Inne (np. organizowane przez szkoły, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	KWI_DĄB_002 nie mamy teraz KGW, kiedyś było, ale nikt nie chciał prowadzić i teraz nie ma.